

2 0 2 1

NOTULEN VRAGENUUR

Vragenuur – 4 november 2021

Vragenuur, gehouden op donderdag 4 november 2021 te 17.00 uur.

Het vragenuur vindt in verband met de coronamaatregelen niet plaats in de raadszaal, maar digitaal.

Voorzitter: mevrouw Sturkenboom.

Aanwezig zijn de leden: Assen, Dekkers, Te Hoonte, Naphegyi, Raaijmakers, Virginia en Wijmenga.

Namens het college zijn aanwezig: de wethouders: Diepeveen, Eerenberg, Van Hooijdonk, Klein en Van Ooijen.

Tevens zijn aanwezig de fractieassistenten: Kendir en Snippe.

Opening van het vragenuur.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Hartelijk welkom bij het wekelijkse vragenuur van de Utrechtse gemeenteraad. Er zijn zes sets vragen ingediend. Wij zullen onder andere spreken over kunst, veilige oversteekplaatsen en anti-abortusuitingen.

1. Vragen van mevrouw Heijne (GroenLinks), de heer Virginia (GroenLinks) en de heer Dekkers (GroenLinks) over Klimaatactie MKB.

De heer **DEKKERS** (GroenLinks): Voorzitter! Donderdag 22 oktober jl. liep mevrouw Heijne een stuk mee met de Climate Miles. Het is mooi om op die manier te laten zien dat er een breed draagvlak is voor effectieve maatregelen om klimaatverandering tegen te gaan. Er gebeurt echter meer. Je spreekt mensen en leert verschillende initiatieven kennen.

Zo sprak mevrouw Heijne tijdens de wandeling met iemand van Klimaatplein, een onderdeel van de Alliantie Klimaatactie. Dat is een samenwerkingsverband van VNO-NCW, het Klimaatverbond en SDG Nederland. Zij helpen midden- en kleinbedrijven op weg met energiebesparing, 40% minder CO₂ uitstoot in vijf jaar. Midden- en kleinbedrijven vanaf 5 fte kunnen kosteloos meedoen. Inschrijven kan deze maand nog.

De GroenLinks-fractie vindt dit een waardevol initiatief. Het zou mooi zijn als er flink wat van het Utrechtse midden- en kleinbedrijf meedoet. Daarom heeft de GroenLinks-fractie de volgende vragen.

1. Deelt het college de mening van de GroenLinks-fractie dat dit een mooi initiatief is en dat het mkb-bedrijven goed op weg kan helpen?
2. Is het college bereid om dit initiatief bekend te maken in het eigen netwerk, bijvoorbeeld via het ondernemersfonds, winkeliers- en ondernemingsverenigingen, organisaties op bedrijfsterreinen, bedrijfsverzamelgebouwen, brancheorganisaties, de digitale nieuwsbrief van de gemeente en de social impact factory? Zo nee, waarom niet?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen. Het Klimaatplein is een goed initiatief, het stimuleren van besparing door bedrijven. In Utrecht is er een loket voor bedrijven en instellingen. Daar kunnen de partijen terecht voor besparing en andere duurzaamheidsambities, zoals opwekken en worden aangesloten. Als het in de rede ligt, verwijzen wij met liefde door naar het Klimaatplein. Verder kunnen die partijen ook bij ons terecht, ook voor bepaalde regelingen, adviezen en subsidieregelingen.

Bij de meest recente begrotingsbehandeling hebben wij met elkaar gesproken over de vraag of de gemeente monitort wat daar allemaal mee gebeurt. Dan is het fijn als dat niet alleen via externen gebeurt, maar ook via ons eigen energieloket. Doorverwijzen is nuttig. Wij zullen dat doen, maar wij denken dat wij zelf een breder aanbod hebben dan het Klimaatplein.

De heer **DEKKERS** (GroenLinks): Voorzitter! Bedankt voor de beantwoording. Het is fijn dat ondernemers via onze eigen loketten kunnen worden doorverwezen. Ziet de wethouder mogelijkheden om hieraan op het Klimaatplein wat actiever bekendheid te geven?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Wij zullen voorlopig alleen bekendheid geven aan ons eigen energieloket. Wij vinden het vooral belangrijk dat bedrijven, organisaties en instellingen dat kunnen vinden. Als wij met deze partijen contact hebben, kunnen wij voorstellen dat zij zich door het Klimaatplein laten begeleiden. Dat zullen wij dan doen. In onze eigen communicatie en werving zullen wij het energieloket van de gemeente Utrecht centraal stellen.

2. Vragen van de heer Wijmenga (ChristenUnie) inzake Kunst in Leidsche Rijn.

De heer **WIJMENGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Bij de aanleg van het Berlijnplein is tien jaar geleden het kunstwerk Open Highway van RNDR geplaatst op de groenstrook voor de bioscoop, via het programma Beyond, dat in 2009 eindigde. Enkele weken geleden viel het op dat het kunstwerk onttakeld werd. Uit ambtelijk navragen bleek dat het kunstwerk een tijdelijke vergunning voor tien jaar had en dat die periode nu verstreken is. Ook moest het grasveld beschikbaar komen voor evenementen.

Actieve bewoners meldden ons dat rond het Berlijnplein weinig kunst te vinden is, en wat er is, is tijdelijk. Dat is ook in lijn met de visie van het programma Beyond, dat behelsde dat een gebied dat in ontwikkeling was niet belast moest worden met permanente kunstwerken. Inmiddels nadert Leidsche Rijn haar voltooiing. Ook in het gebied rond het Berlijnplein wordt volop gebouwd. Is het tijd voor kunst op een permanente plek? Deze vraag leidt ons tot de volgende vragen.

1. Welke kunstwerken die in het kader van Beyond zijn gerealiseerd, staan verder nog op de nominatie om te worden verwijderd?
2. De recente uitvoeringsnota Kunst in de openbare ruimte meldt – los van de kunst bij het te bouwen pand voor Academie Tien – geen initiatieven. Is er voor het grote nieuwbouwgebied Berlijnplein/Leeuwestein een plan voor permanente kunst in de openbare ruimte?

3. Als er nog geen plan is, is het college dan bereid om bij de verdere ontwikkeling van het gebied ruimte te geven aan permanente kunstwerken? Welke acties zijn daartoe nodig?
4. Volgens het bord op de voormalige plek van het kunstwerk Open Highway heeft de gemeente aan het werk meebetaald. Welke afspraken zijn destijds gemaakt over wat er na de periode van tien jaar zou gebeuren? Is er in het gebied ruimte voor herplaatsing van dit werk?

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Veel dank voor de vragen.

Het antwoord op vraag 1. De kunstwerken die in het kader van Beyond zijn gerealiseerd, zijn in principe allemaal blijvend. Er is er één waar vanwege een constructiefout het lastig is om het te onderhouden, ik doel op "het gat van Serton" in het Máximapark. In overleg met de kunstenaar is besloten het werk te ontmantelen.

"Open Highway" is geen onderdeel van Beyond geweest. Het is een project van Raum uit 2018. Het is een tijdelijke installatie. Ik kom daar dadelijk op terug.

Het antwoord op de vragen 2 en 3. Deze vragen gaan over de plannen voor de komende tijd. Het antwoord is een duidelijk "ja". In dit gebied zal in de komende periode nog van alles gebeuren, ook een aantal grote ontwikkelingen. In de gemeente Utrecht is de regel van kracht dat de 1 1/2-regeling wordt toegepast. In een project waar de gemeente bij is betrokken en voor minimaal 50% participeert, wordt voor kunstwerken een bedrag opzij gezet. Dat zal in ieder geval de komende tijd ook plaatsvinden bij het cultuurcluster Berlijnplein. Daar komt een permanent kunstwerk in het kader van de 1,5% regeling. Ook bij de verbouwing bij de Vrijstaat komt een kunstwerk uit de 1,5% regeling.

Op de parkeergarage op het Berlijnplein pronkt sinds 2020 de Snip. Dat is een onderdeel van een groen kunstwerk dat Weidsheid heet. Het is ontworpen door Pietertje van Splunter en Zeger Reijers.

Op het Berlijnplein zorgt Raum voor de wisselende exposities van kunstwerken. Die exposities zijn tijdelijk, maar leveren wel een bijdrage aan de kwaliteit van de openbare ruimte.

De heer Wijmenga sprak over Academie Tien. Gisteren is de start van de bouw geweest. Ook daar komt een kunstwerk.

Wij hebben recent in de bibliotheek van Leidsche Rijn en in Buurtcentrum Hoge Woerd kunstwerken mogen verwelkomen. Ook lopen bij scholen kunstopdrachten. In het Voedselbos bij Rijnvliet komt in het voorjaar een kunstwerk.

Het antwoord op vraag 4. In 2018 is het kunstwerk Open Highway geplaatst. Het was aanvankelijk de bedoeling dat de installatie 6 á 12 maanden zou blijven staan. De installatie is door RAUM geïnitieerd. Besloten is om die periode te verlengen. Daarom is ook de vergunning verlengd. Vanaf het begin is echter gezegd dat de periode niet oneindig is. Deze plek is nodig voor andere dingen. Het werk is het eigendom van de maker gebleven. Het is nu terug naar het atelier. Het zal worden hergebruikt.

Het is misschien goed om te zeggen dat niet alle kunst in de openbare ruimte eigendom van de gemeente Utrecht is. Dat geldt ook voor dit kunstwerk en voor andere kunstwerken; ik denk daarbij aan het kunstwerk dat op de bibliotheek op de Neude komt. Ook dat is niet het eigendom van de gemeente Utrecht. Ik kan meer van dergelijke voorbeelden noemen.

De heer **WIJMENGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Veel dank voor de beantwoording van de wethouder. Dat werpt licht op wat er allemaal in de wijk speelt. Het is fijn dat er dermate veel initiatieven zijn.

De wethouder noemt een aantal dingen dat nog zal komen. In de nota Kunst in de openbare ruimte staat dat de omwonenden zo veel mogelijk worden betrokken bij de plaatsing van nieuwe kunstwerken. Is dat ook de planning die bij het Berlijnplein wordt gerealiseerd? Hoe worden de omwonenden daarbij betrokken?

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Dat is voor de projecten van de gemeente in het kader van de 1,5% regeling zeker de bedoeling. Er zijn klankbordgroepen en dergelijke. Alles wat in het kader van het culturele "Berlijnplein" wordt georganiseerd, gebeurt sowieso in samenwerking met omwonenden en geïnteresseerden. In de meest vergaande vorm is daarvan sprake.

3. Vragen van mevrouw Raaijmakers (PvdA), mevrouw Naphegyi (D66), de heer Gilissen (VVD) en de heer Wiegant (SP) inzake Veilige oversteekplaatsen.

Mevrouw **RAAIJMAKERS** (PvdA): Voorzitter! Afgelopen april is Marcel van der Bie gaan werken op de Kromhoutkazerne. Marcel heeft een visuele beperking en reist met het OV. Tot zijn grote frustratie kan hij niet zelfstandig naar zijn werk reizen. Het gaat mis op het laatste stukje van de reis: het oversteken van de Weg tot de Wetenschap vanaf tramhalte Stadion Galgenwaard. Door het ontbreken van een zebrapad of stoplichten is het niet veilig om deze drukke weg over te steken. Er komen auto's uit verschillende richtingen. Dat geldt voor iedereen en voor visueel beperkten in het bijzonder. Voor een witte stok wordt nauwelijks meer gestopt. Van der Bie heeft de situatie al in maart bij de gemeente aangekaart, maar tot op heden zonder resultaat. De fracties van PvdA, D66, VVD en de SP zijn van mening dat iedereen zich veilig door de stad moet kunnen bewegen. Van der Bie is tegen wil en dank boegbeeld geworden voor de strijd voor een toegankelijke stad én voor een inclusieve arbeidsmarkt, want hij wordt hierbij gesteund door werkgever Defensie. Op de Kromhoutkazerne werken duizenden mensen. Defensie neemt bijvoorbeeld graag meer mensen met een visuele beperking aan, maar het ontbreken van een goed toegankelijke OV-route maakt het realiseren van die doelstelling lastig. De fracties van PvdA, D66, VVD en SP hebben daarover de volgende vragen.

1. Waarom is het tot op heden niet gelukt om een oplossing te vinden voor een veilige oversteekplek bij de beschreven plek?
2. Als een structurele oplossing binnen afzienbare tijd niet haalbaar is, staat de wethouder dan klaar om deze casus op te pakken en met een kortetermijnoplossing te komen? Deze casus roept ook vragen op over verkeersveiligheid in de stad op vergelijkbare plekken.
3. Heeft het college overzicht over soortgelijke onveilige verkeerssituaties? Zo ja, hoe gaat het college hier mee om? Zijn er plannen gemaakt om deze te verbeteren?

Tot slot een vraag over de relatie tussen toegankelijk OV en een inclusieve arbeidsmarkt. Deze casus laat zien dat aanpassingen aan een werkplek voor een werkgever soms niet voldoende zijn om mensen met een visuele beperking in dienst te kunnen nemen.

4. Op welke manier denkt het college met werkgevers mee om mensen met een visuele beperking in dienst te nemen?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen. Er is hierbij sprake van een complexe casus. Het contact met deze meneer is niet geweest hoe dat had moeten zijn. In maart jl. is voor het eerst contact geweest met deze meneer. Daarna zijn er mensen aan het werk gegaan, maar die hebben daar geen terugkoppeling van gegeven. Deze meneer dacht daarom dat er helemaal niets gebeurde. Dat was gelukkig niet zo. Er wordt gewerkt aan een verbetering van deze

plek. De cijfers wezen ons niet op de onveiligheid van de plek. Iedereen die de plek van dichtbij heeft gezien, kan echter op zijn of haar vingers natellen dat het geen prettige plek is en ook, qua verkeersstromen, een heel ingewikkelde plek.

Wij denken dat verbetering mogelijk is, maar dan in de breedte, dus voor voetgangers, fietsers, het OV en voor groen. Wij zijn daarover in overleg, bijvoorbeeld met Solgu en de Kromhoutkazerne. Wij gaan ermee aan de slag.

Het contact is niet zo gelopen als dat had moeten zijn. Dat wordt met de genoemde mijnheer extra stevig opgepakt. Wij zullen dat doen in overleg met de OV-vereniging en Solgu. Wij zijn van plan om gezamenlijk de plek te bezoeken om te zien wat de ervaringen van de betrokkenen zijn. Wij willen bekijken welke oplossingen wij op korte termijn kunnen verzinnen. Wij zullen die gezamenlijk overwegen, maar in het kader van reële verwachtingen moet ik daarbij zeggen dat wij niet zeker weten of oplossingen mogelijk zijn. De wat meer structurele oplossingen verwachten wij in de eerste helft van 2022 in beeld te hebben. Wij kunnen die in de periode daarna realiseren.

Er zijn ook vragen gesteld over onveilige situaties. De genoemde plek komt niet pregnant in de cijfers terug. Wij hebben die cijfers van de gehele stad. Wij brengen de raad daarvan twee keer per jaar op de hoogte. Dat is iets anders dan hoe de situatie wordt ervaren door iemand die visueel beperkt is. Wij staan zeer open voor meldingen daarover. Wij overleggen met Solgu. Wij hebben daar echter geen aparte statistieken of kaarten van.

Wij zijn aanspreekbaar op de toegankelijke openbare ruimte. Wij staan altijd open voor meldingen daarover. Wij zijn het bevoegd gezag voor het maatwerkvervoer. Dat is beschikbaar.

Wij staan altijd open – ook via het werkgeverspunt – voor andere vragen van werkgevers. Er is een subsidieregeling Toegankelijkheid 2022. Er is ook een stadsakkoord Toegankelijkheid met op allerlei domeinen inzet voor meer toegankelijkheid.

Mevrouw **NAPHEGYI** (D66): Voorzitter! Er is een vraag gesteld over een overzicht van onveilige situaties. De wethouder zegt dat deze plek daar niet op staat. Ik vraag mij af aan de hand van welke criteria de plekken op de lijst zijn bepaald. Zijn bij het maken van het overzicht ervaringsdeskundigen betrokken? Ik heb begrepen dat er wel een belangenbehartiger van Solgu bij betrokken is. Het wekt verbazing dat de plek niet op de kaart staat.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Eigenlijk mag maar één vraag worden gesteld. Ik laat het aan de wethouder over welke vraag zij beantwoordt.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ik heb al gezegd dat deze lijst niet door visueel beperkten is samengesteld. Een lijst die is opgesteld door visueel beperkten hebben wij niet. Daar zijn ook geen statistieken van. Wij verzamelen de meldingen die wij krijgen. Op basis van die verzameling stellen wij lijsten op van de meest onveilige plekken in de stad. Die lijsten worden de raad twee keer per jaar toegestuurd in het kader van de voortgangsrapportage. Wij werken ook met de preventieve methode. Die is samengesteld op basis van bepaalde kenmerken van plekken in de stad waarover men kan voorspellen dat ze onveilig zijn. Dat blijft een statistische benadering. In dit geval gaat het om iemand met een beperking. Zo'n geval vinden wij niet terug in de statistieken. Er is sprake van een bijzonder perspectief op de inrichting van de openbare ruimte. Ik denk niet dat wij in dit geval de oplossing moeten zoeken via inventarisaties, maar meer in meldingen. Als mensen de ervaring hebben dat zij ergens niet goed uit de voeten kunnen, moeten wij niet wachten tot dat uit de statistieken blijkt, maar wij moeten uitnodigend zijn en openstaan voor meldingen. Dan kunnen wij iets doen.

Mevrouw **RAAIJMAKERS** (PvdA): Voorzitter! Ik wil de wethouder bedanken voor de toezegging dat men de plek zal bekijken. Ik weet dat de wens er is, ook bij Defensie. Wij betrekken ook de werkgever erbij. Volgens mij is dit geval complex omdat er verscheidene portefeuilles mee zijn gemoeid. De vraag is om samen met Werk en Inkomen te bekijken of waar men een banenafpraak wil realiseren men ook bekijkt of grote werkgevers – ik reken Defensie in de Kromhoutkazerne daartoe – voor werknemers bereikbaar zijn, vooral als die een visuele beperking hebben.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ik denk eerlijk gezegd dat in dit geval de complexiteit niet zozeer te maken heeft met de portefeuilles. Het contact met deze meneer is niet goed verlopen. Het kan gebeuren dat mensen wel aan het werk gaan, maar dan vergeten om een terugkoppeling te geven. Wat de situatie ingewikkeld maakt, is dat hier geen budget voor is. Dat is geen excuus. Natuurlijk moeten wij daar iets aan doen. Daar zijn wij mee bezig, maar voor een medewerker is dat soms ingewikkeld. Als iets middelen vergt, kan hij of zij daar niet op ingaan zonder zich af te vragen of de middelen er zijn. Dat is het ingewikkelde, meer dan dat iets in de kolommen van de gemeente misgaat. Ik ben het verder van harte eens met de inzet van mevrouw Raaijmakers. Ik wil alle werkgevers die op zo'n specifiek punt een vraagstuk hebben van harte uitnodigen om ons te benaderen.

4. Vragen van mevrouw Snippe (PvdD) en mevrouw Zwinkels (CDA) inzake 400 bomen beschadigd bij graafwerkzaamheden in De Meern.

Mevrouw **SNIPPE** (PvdD): Voorzitter! Bij graafwerkzaamheden ten behoeve van de aanleg van glasvezelkabels in De Meern zijn door kabelexploitant Open Dutch Fiber (ODF) en T-Mobile mogelijk 400 bomen beschadigd. ODF kreeg van de gemeente voor de werkzaamheden een vergunning. Men begon met de werkzaamheden op 4 oktober jl. Op 18 oktober jl. werd echter geconstateerd dat bij het graven niet goed met de bomen werd omgegaan. Na een melding van de PvdD-fractie ging de gemeente ter plaatse kijken. Vanwege de geconstateerde misstanden werd het werk op 27 oktober jl. stilgelegd.

De misstanden konden op diverse momenten worden opgemerkt, maar toch heeft ODF drie weken lang bomen kunnen beschadigen. In die tijd is de teller opgelopen tot 400 potentieel beschadigde bomen.

De fracties van PvdD en CDA maken zich zorgen over het grote aantal beschadigde bomen dat mogelijk door de werkzaamheden van de kabelexploitant en door het kennelijke gebrek aan toezicht en handhaving van de gemeente is ontstaan. Daarom stellen de fracties de volgende vragen.

1. Hoe representatief is de manier waarop toezicht en handhaving bij de uitvoering van het Utrechtse bomenbeleid in De Meern heeft plaatsgevonden?
2. Hoe verklaart het college dat niet eerder is opgemerkt dat potentieel 400 bomen ernstig beschadigd werden terwijl bijna dagelijks een toezichthouder aanwezig was?
3. Waarom is het toezicht na de eerste overtreding en na de eerste waarschuwing niet geïntensiveerd?
4. Deze kwestie is eerder al door een bezorgde inwoner gemeld, maar hierop ondernam de gemeente geen actie. Waarom zijn er pas consequenties verbonden aan toezicht en handhaving toen de PvdD-fractie aan de bel trok?

5. Wat is een globale inschatting van de kosten van het onderzoek van de 400 bomen en van de compensatie van de volledige biodiversiteitswaarde en de klimaatwaarde (bladvolume en houtmassa) van deze bomen? Op welke manier is geborgd dat ODF al deze kosten vergoedt?
6. Zal het proces-verbaal worden voorgedragen aan het OM en zal een boete worden geëist? Zo nee, waarom niet?
7. Zijn ook andere bedrijven in onze gemeente bezig met soortgelijke activiteiten? Zo ja, welke voorzorgsmaatregelen heeft de gemeente daar getroffen?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Ik wil benadrukken dat het college dit een zeer ernstige situatie vindt. Ik wil ook benadrukken dat ook bij het college veel vragen leven die het de komende tijd beantwoord wil zien. Het werkt daar hard aan.

Wij zijn geschokt door de werkwijze van de aannemer van ODF. Wij zijn hard bezig om de omvang van de schade in beeld te brengen, ook de gevolgen ervan. Uiteraard zullen wij ook onszelf kritisch bekijken om te zien welke lessen wij hieruit kunnen trekken.

Het antwoord op vraag 1. Het toezicht op de werkzaamheden in De Meern is geregeld in de verordening Kabels en Leidingen en is representatief voor de manier waarop wij toezicht houden op andere graafwerkzaamheden door aannemers van netbeheerders in de stad. Het toezicht bevat onder meer frequente bezoeken aan het werk, afstemming met de aannemer over de toekomstige werkzaamheden, planning en aandachtspunten in het werk.

Het antwoord op vraag 2. Ook bij ons leven veel vragen, zowel over de omvang die de schade zal hebben als over ons eigen handelen in dezen. Zoals wij in de raadsbrief hebben omschreven, werken wij aan een feitenrelaas om ook de laatste vraag goed te kunnen beantwoorden.

Het antwoord op vraag 3. De huidige beschikbare capaciteit voor toezicht op kabels en leidingen is beperkt. Intensivering van het toezicht is een van de besluiten die voorliggen in het kader van de herziene verordening Kabels en Leidingen die de raad dinsdag van ons als raadsvoorstel heeft ontvangen. Normaliter volstaat het wanneer een aannemer een waarschuwing krijgt. Normaal worden waarschuwingen van onze toezichthouders voldoende serieus opgevolgd. Hier is dat duidelijk niet gebeurd. Vanuit het oogpunt van veiligheid mag van de gravende aannemer worden verwacht dat hij zich bewust is van de risico's van het doorhalen van boomwortels, waardoor bomen instabiel kunnen worden.

Het antwoord op vraag 4. Wij proberen alle meldingen die wij ontvangen serieus op te pakken. Over het verloop tot dusverre kunnen wij niet meer zeggen dan wat tot nog toe in de brief is opgenomen, maar wij komen daar snel op terug.

Het antwoord op vraag 5. Op dit moment kunnen wij geen globale inschatting maken. Het onderzoek dat wij laten verrichten, helpt ons om de uiteindelijke schade te onderbouwen. Met ODF hebben wij besproken dat zij de schade vergoeden. Wij bereiden op drie vlakken rechtsmiddelen voor:

1. Strafrechtelijk. Wij zullen zo spoedig mogelijk aangifte doen van de gebeurtenissen in De Meern. Hiervoor is al door de gemeente een proces verbaal opgesteld.
2. Publiek- of bestuursrechtelijk. Wij bereiden bestuursrechtelijke handhaving wegens illegale bomenkap voor, waarbij ook de mogelijkheid bestaat om een last onder dwangsom op te leggen.
3. Civielrechtelijk. Het huidige onderzoek moet inzicht geven in de mate waarin onze eigendommen in de vorm van bomen beschadigd zijn. Die schade zullen wij, indien nodig, vorderen in een civielrechtelijke procedure.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik wijs de wethouder erop dat hij door zijn spreektijd heen is.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Het antwoord op vraag 6. Wij zullen het proces-verbaal zo spoedig mogelijk overdragen aan het OM.

Het antwoord op vraag 7. In het raadsvoorstel voor de nieuwe verordening Kabels en Leidingen die de raad maandag jl. heeft ontvangen, wordt de raad verzocht om de leges te verhogen en om het toezicht op deze werkzaamheden te intensiveren. Vooruitlopend daarop is tijdelijk extra toezicht ingeschakeld. Wat in De Meern is gebeurd, is aanleiding om een quickscan te doen naar risico's in de lopende werkzaamheden en om daar onze toezichthouder gericht aanvullend toezicht op te laten houden. Wij maken dit onderdeel van de aanpak van wat wij "deze crisissituatie" noemen.

De heer **VIRGINIA** (GroenLinks): Voorzitter! Voor wat ons betreft, is dit één keer te veel en echt nooit meer. De wethouder zegt dat het toezicht zal toenemen, maar wat er ook wordt gedaan, aannemers moeten ervan worden doordrongen dat dit onacceptabel gedrag is en dat dit nooit meer mag gebeuren. Iedereen weet dat je bomen en hun wortels niet moet beschadigen.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Uiteraard zullen wij ook andere aannemers en andere graafwerkzaamheden in de gaten houden. Onze eerste prioriteit ligt nu bij de quickscan, aan de hand waarvan wij kunnen bekijken of wij risico's zien en welk extra toezicht wij daar snel kunnen inzetten.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Ook wij zijn zeer geschrokken van de berichtgeving. Deze bomen hadden daar nog jaren prima kunnen staan.

Voor de toekomst ben ik benieuwd wat de gemeente wil doen met de aannemers om ze te leren hoe ze in de openbare ruimte geacht worden te werken. Ik denk aan een bezoek dat wij aan een energiecentrale brachten, waar de raadsleden eerst een veiligheidscheck moesten doen om te leren wat de mores daar was. Zet de gemeente dit soort middelen in? Bekijkt het college dit soort middelen? Of werkt iedere aannemer alleen voor zichzelf?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Ik kan de heer Te Hoonte zeggen dat wij dat zeker doen. Wij hebben een bomenposter over werken met bomen binnen de kroonprojectie van de bomen. Daar mogen geen zware objecten worden geplaatst, zoals stelcomplatens. Die worden visueel gesteund door de bomenposter. Die posters horen in schafstketen te hangen. Op werkersniveau wordt daarover gecommuniceerd. Wij brengen aannemers hiervan op de hoogte. Wij vinden echter wel dat de onderhavige situatie aanleiding geeft om alles nog eens goed door te nemen om te zien of wij extra dingen zullen moeten doen.

Mevrouw **SNIPPE** (PvdD): Voorzitter! Ik dank de wethouder voor de beantwoording. Ik ben echter niet zo erg tevreden met het antwoord van de wethouder op vraag 3. Waarom is het toezicht na de eerste overtreding en na de eerste waarschuwing niet geïntensiveerd? De wethouder heeft vooral gesproken over intensivering in de toekomst. Ik zou graag een meer specifiek antwoord willen horen.

Wij vinden het schandalig dat er mogelijk 300 bomen zijn beschadigd, terwijl er bijna dagelijks een toezichthouder aanwezig was. Als nu onderzoek wordt gedaan, ziet de situatie er misschien goed uit, maar de ellende met bomen is dat het effect van de beschadiging soms pas na

maanden of jaren zichtbaar is. Houdt het onderzoek daar rekening mee? Hoe houdt het college Open Dutch Fiber (ODF) op termijn verantwoordelijk? Dat vinden wij in De Meern zeker belangrijk met het oog op de graafwerkzaamheden bij het vervangen van het aardgas door een omvangrijk warmtenet en het aanpassen van het elektriciteitsnet.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! De aannemer is gewaarschuwd en hem is te kennen gegeven zijn werkwijze te wijzigen. Nogmaals, wij komen hier in het feitenrelaas echt op terug. Wij hebben het beeld nog niet compleet over de vraag op welk moment welke signalen er waren en wat daar precies wel of niet mee is gedaan. Ik kan mij voorstellen dat mevrouw Snippe de antwoorden onbevredigend vindt. Dat vind ik zelf ook. Wij zijn nog niet klaar met het feitenrelaas.

Of wij rekening houden met het ontstaan van schade na verloop van tijd? Ja, er zijn deskundige mensen, bomenexperts van Terra Nostra bij betrokken. Natuurlijk wordt bekeken of de gebeurtenissen ook op termijn nog schade kunnen opleveren. Ik ga ervan uit dat wij met ODF, die als opdrachtgevende partij verantwoordelijk is voor de ontstane schade, afspraken kunnen maken, zodat schade ook in de toekomst op hen verhaalbaar is.

5. Vragen van mevrouw Assen (PvdA), mevrouw Van Mil (Student & Starter) en de heer Vonk (GroenLinks) inzake anti-abortusuitingen verpakt als voorlichting op De Uithof.

Mevrouw **ASSEN** (PvdA): Voorzitter! Onze vragen gaan erover dat de anti-abortusactiegroep Abortusinformatie.nl een "voorlichtingsactie" gehouden heeft op De Uithof waarin zij foutieve informatie hebben verspreid over abortus. Deze informatie, die verpakt was als voorlichting, vinden wij misleidend. Daarnaast gaan onze vragen ook over de toename van het aantal gastlessen dat gericht is op het tegengaan van abortus.

Onze vragen luiden als volgt.

1. Is het college vooraf geïnformeerd over het plaatsvinden van de actie op de Uithof en op welke manier is dat gebeurd? Had men een vergunning voor deze actie? Als dat zo is, op basis van welke criteria is de actie dan goedgekeurd?
2. Deelt het college onze mening dat het foutief voorlichten van jonge mensen onwenselijk en misleidend is, zeker wanneer dit is gericht op jongeren en studenten? Zo ja, wat is het college van plan om ervoor te zorgen dat dergelijke acties in de toekomst niet meer in deze vorm plaatsvinden?
3. Is het college bereid om samen te werken met studentenverenigingen en onderwijsinstellingen over de wijze waarop die omgaan met deze "voorlichting" aan studenten?
4. Is het college het ermee eens dat ook in Utrecht sprake is van een toename van anti-abortusacties en -uitingen en hoe wordt gepoogd die tegen te gaan?
5. Weet het college of anti-abortusgastlessen ook in Utrecht worden gegeven en zo niet, kan het daar dan zicht op krijgen?

De heer **EERENBERG** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen.

Het antwoord op vraag 1. Wij hebben van deze organisatie een kennisgeving ontvangen. Die hebben wij getoetst aan de Wet openbare manifestaties. Wij hebben bekeken of de actie verkeersveilig is en of er risico's zijn voor het ontstaan van wanordelijkheden. Ook hebben wij bekeken of er risico's voor de volksgezondheid mee zijn gemoeid. Het antwoord op deze drie vragen was "nee". Er is contact geweest met de organisator over hoe het er met de precieze locatie

voorstaat, alsmede over de geldende randvoorwaarden bij manifestaties als deze. Daarna heeft de organisatie van ons een kennisgeving van afhandeling gekregen.

Het antwoord op vraag 2. Ja, wij zijn het ermee eens dat dit soort voorlichting onwenselijk en misleidend is, zowel de actie op de Uithof als hetgeen vandaag via de media te vernemen viel. Anti-abortusacties zijn en blijven wel mogelijk vanwege het recht op vrijheid van meningsuiting. Dat is elke keer de balans die wij in dit dossier moeten bewaken.

Wij vinden het heel belangrijk dat jongeren en studenten correcte informatie krijgen over alle keuzeropties die ter tafel zijn en dat men ook tools krijgt om zelf een mening te vormen. Daarom werken wij samen met Fiom, Pretty Woman en de GGD om zwangere vrouwen en hun partners tot een weloverwogen besluit te laten komen.

Het antwoord op vraag 3. In beginsel kunnen alle inwoners van Utrecht terecht bij Fiom voor hulp bij onbedoelde zwangerschap, ook bij Fiom Utrecht. Wij doen ook veel dingen outreachend. Ik zal daar wat korter over zijn. Pretty Woman doet veel op middelbare scholen en het mbo. Ook onze GGD leidt groepen op om daar de goede dingen te doen. Dat gebeurt op alle plekken in de stad.

Naar aanleiding van deze vragen zullen wij contact opnemen met het Netwerk Student&Zorg om te zien welke vragen leven bij studenten en studentenverenigingen. Ik kan mij voorstellen dat bij studieverenigingen en studentensportverenigingen ook vragen leven. Wij zullen ook met Fiom Utrecht in gesprek gaan over hun opdracht om te zien welke informatie studenten nodig hebben.

Het antwoord op vraag 4. Wij hebben geen signalen gekregen dat er een toename is van het aantal uitingen en acties. Wij hebben vandaag gebeld met Fiom en Pretty Woman. Ook die hebben de informatie niet, wat natuurlijk niet zegt dat die er niet is.

Wij hebben geen zicht op het aantal anti-abortusgastlessen. Scholen kunnen er zelf voor kiezen met welke organisaties en met welke lespakketten zij in zee gaan. Wij hebben dat overzicht niet. Wij kunnen dat overzicht ook niet eenvoudig verkrijgen. Dat is zeer omslachtig. Niet elke school zal daar zomaar aan meewerken. Volgens mij moeten wij al onze tijd en energie besteden aan goede, open, eerlijke en transparante voorlichting als alternatief voor waar de vragenstellers zich zorgen over maken.

De heer **WIJMEGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Eerlijk gezegd ben ik blij met de reactie op de eerste vraag van de wethouder. Wij zien in de raad al langer dat sommige fracties proberen om groepen die opkomen voor het leven van ongeboren kinderen monddood te maken. Ten overvloede zoek ik de bevestiging bij het college dat in Utrecht de vrijheid van meningsuiting gewoon wordt beschermd, ook als het om boodschappen gaat die sommige fracties misschien niet aanstaan.

De heer **EERENBERG** (wethouder): Voorzitter! In mijn beantwoording heb ik volgens mij duidelijk gemaakt dat twee dingen tegelijk gelden: de vrijheid van meningsuiting en het in het belang van de volksgezondheid delen van informatie die correct en objectief is. De vrijheid van meningsuiting staat bij het college hoog in het vaandel.

Mevrouw **ASSEN** (PvdA): Voorzitter! Kan de wethouder ons informeren wanneer naar aanleiding van deze vragen contact is gelegd met het Netwerk Student&Zorg en Fiom? Wil hij ons meedelen wat daar de eventuele uitkomsten van zijn?

De heer **EERENBERG** (wethouder): Voorzitter! Dat zal ik doen. Ik kan daar nog geen concrete tijdlijn aan koppelen. Zodra wij het gesprek hebben gehad en er een concreet antwoord is, zal ik de raad daarover berichten.

6. Vragen van mevrouw Kendir (Student & Starter) inzake Opvang gezinnen met kleine kinderen.

Mevrouw **KENDIR** (Student & Starter): Voorzitter! In de brief "Voortgang noodopvang vluchtelingen" van 7 oktober 2021 werd de raad ervan op de hoogte gebracht dat er een tijdelijke noodopvang voor maximaal 500 vluchtelingen kan worden gerealiseerd in het voormalige pand van het Holland Casino. De opvang is geschikt voor gezinnen met kinderen van 12 jaar en ouder. Het pand is dus niet geschikt en kindvriendelijk genoeg voor de opvang van jongere kinderen. Gezien de oproep van het kabinet over de kwetsbaarheid van gezinnen met jonge kinderen en om in deze tijden van schaarste en crisis vluchtelingen een zo goed mogelijke tijdelijke plek te geven, maakt de Student & Starter-fractie zich zorgen over de opvang van vluchtelingen met kinderen van onder de 12 jaar. Daarom stelt ze de volgende vragen.

1. Heeft het college een beeld van het aantal gezinnen met kinderen onder de 12 jaar dat momenteel geen opvang heeft? Zo ja, kan het college deze gegevens delen met de raad?
2. Welke alternatieven kan het college realiseren om deze gezinnen een tijdelijke noodopvang te bieden?
3. Welke samenwerking met externe partijen is mogelijk en kansrijk om gezinnen met kinderen jonger dan 12 jaar een plek te bieden?
4. Op welke termijn kan het college deze alternatieven bewerkstelligen, gezien de urgentie van de huidige situatie? Kan het college te zijner tijd de raad daarover informeren?

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Veel dank voor de vragen. Ik beantwoord de vragen 1 tot en met 3 tegelijkertijd.

Er is een verschil tussen noodopvang en reguliere opvang. Ook in Utrecht worden in de reguliere opvang in een asielzoekerscentrum gezinnen met jonge kinderen – ook onder de twaalf jaar – opgevangen. Zij gaan hier naar school en doen mee aan allerlei activiteiten. Vanwege het huidige tekort aan reguliere opvangplekken in de bestaande AZC's is noodopvang nodig. Vanuit de noodopvang stromen mensen door naar reguliere AZC's waar ze hun procedure afwachten. De groep die het COA in de Notendop opvangt, bestaat grotendeels uit alleenreizende mannen. Dat is bewust zo gedaan om de asielzoekerscentra te bewaren voor de mensen die iets minder goed in de noodopvang passen. Met de geplande invulling van de noodopvang in het voormalige pand van Holland Casino voldoen wij aan de vraag die het COA heeft gesteld voor noodopvanglocaties, namelijk door de groepen te huisvesten waar de tekorten het meest nijpend zijn en om die in de stad een plek te bieden. Er zijn in het land ook noodopvangplekken voor gezinnen met jonge kinderen, maar die zijn daarop specifiek ingericht, bijvoorbeeld in Huis ter Heide. Daar verblijven de mensen in kleine appartementen en is de opvang gelegen in een bos, waar ook veel gelegenheid is om activiteiten voor kinderen te organiseren.

Hiermee heb ik ook de vragen 2 en 3 beantwoord.

Het antwoord op vraag 4. Het COA heeft ons niet gevraagd om deze groep opvang te bieden, want voor jongere kinderen is er in de regio op andere plekken ruimte.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Hartelijk dank voor de beantwoording, wethouder.

Mevrouw **KENDIR** (Student & Starter): Voorzitter! Ik heb geen vragen meer. De beantwoording van de wethouder was duidelijk. Hartelijk dank, wethouder.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! De beantwoording was helder.

Hiermee komen wij aan het einde van het vragenuur van 4 november 2021. Volgende week zal er geen vragenuur zijn. De raad behandelt dan de programmabegroting 2022. Op 16 november a.s. zijn wij opnieuw van de partij.

Ik wens iedereen een fijne avond.

Hierna sluit de voorzitter, te 17.44 uur, het vragenuur.

Lijst van toezeggingen, gedaan tijdens het vragenuur van 4 november 2021.

Vragen van mevrouw Snippe (PvdD) en mevrouw Zwinkels (CDA) inzake 400 bomen beschadigd bij graafwerkzaamheden in De Meern.

Wethouder Diepeveen

- zal snel terugkomen op deze zaak aan de hand van het op te stellen feitenrelaas.

Vragen van mevrouw Assen (PvdA), mevrouw Van Mil (Student & Starter) en de heer Vonk (GroenLinks) inzake anti-abortusuitingen verpakt als voorlichting op De Uithof.

Wethouder Eerenberg

- zal contact opnemen met het Netwerk Student&Zorg en Fiom Utrecht om te zien welke vragen leven bij studenten en studentenverenigingen en welke informatie studenten nodig hebben. Als de gesprekken hebben plaatsgevonden, zal hij de raad daarover informeren.